

**Dyrektor
Izby Administracji Skarbowej
w Kielcach**

UNP: 2601-19-065104

Znak sprawy: 2601-IWW.0921.13.2019

Kielce, dnia 10 lutego 2020 r.

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĄD CELNO-SKARBOWY W KIELCACH		
WPLYNĘŁO	2020-02-11	3
Podpis		<i>[Signature]</i>

**Naczelnik
Świętokrzyskiego Urzędu
Celno-Skarbowego w Kielcach**

SPRAWOZDANIE Z KONTROLI

sporządzone na podstawie art. 52 ust. 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) z kontroli w trybie uproszczonym przeprowadzonej w dniach od 20 sierpnia 2019 r. do 25 września 2019 r. w Świętokrzyskim Urzędzie Celno-Skarbowym w Kielcach, w zakresie *sprawdzenia przestrzegania przez funkcjonariuszy służby celno-skarbowej przepisu art. 203 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. 2019 poz. 768 j.t.) dotyczącego ograniczenia w zakresie korzystania przez funkcjonariuszy z prywatnych urządzeń komunikacji elektronicznej.*

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny:

- – starszy ekspert skarbowy Dział Kontroli Wewnętrznej, legitymacja Nr 0017582,
- – referent Dział Kontroli Wewnętrznej, legitymacja Nr 0017582,
- – starszy referent Dział Kontroli Wewnętrznej, legitymacja Nr 0017581,
- – starszy referent Dział Kontroli Wewnętrznej, legitymacja Nr 0017579,

na podstawie upoważnienia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Kielcach nr 12/2019 r. z dnia 20 sierpnia 2019 r.

Kielce
Skarbowa

STAN FAKTYCZNY

1. Uregulowania zewnętrzne i wewnętrzne.

Zgodnie z art. 203 ust. 1 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej funkcjonariusz w czasie pełnienia służby w oddziale celnym urzędu celno-skarbowego obsługującym przejście graniczne albo wykonujący czynności, o których mowa w art. 113-117, art. 118 (**kontrola operacyjna**) ust. 1-17, art. 119 (**niejawne nabycie, zbycie lub przejęcie przedmiotów**) ust. 1- 10, art. 120 (**niejawne nadzorowanie wytwarzania, przemieszczania i przechowywania przedmiotów przestępstwa oraz obrotu nimi**) ust. 1-6, art. 122-126, art. 127 (**uzyskiwanie, gromadzenia, przetwarzanie i udostępnianie informacji i danych**) ust. 1-5, art. 127a (**korzystanie przez Szefa KAS i naczelnika urzędu celno-skarbowego z informacji stanowiących tajemnicę skarbową**) ust. 1, 2 i 6-12, art. 128 (**korzystanie przez funkcjonariuszy z pomocy innych osób**) ust. 1, art. 131 (**zadania Szefa KAS w zakresie ochrony form, środków i metod wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych**) ust. 1, 2 i 5 i art. 133, (**uprawnienia funkcjonariuszy w związku z realizacją zadań KAS**) nie może posiadać ani korzystać z prywatnych przenośnych urządzeń służących do komunikacji elektronicznej, które umożliwiają indywidualne porozumiewanie się na odległość, z wyjątkiem urządzeń, których posiadanie funkcjonariusz zgłosił przed każdym rozpoczęciem służby zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu służby, podając równocześnie dane identyfikujące to urządzenie.

Zakres danych identyfikujących prywatne przenośne urządzenie służące do komunikacji elektronicznej, został określony w Rozporządzeniu Ministra Finansów *w sprawie zakresu danych identyfikujących prywatne przenośne urządzenie służące do komunikacji elektronicznej* z dnia 19 marca 2015 r., zmienionego Rozporządzeniem z dnia 9 marca 2017 r. *w sprawie zakresu danych identyfikujących prywatne, przenośne urządzenie służące do komunikacji elektronicznej*, oraz w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 23 lutego 2018 r. (Dz. U. poz. 437 ze zm.) obowiązującym od dnia 1 marca 2018 r.

Ministerstwo Finansów w marcu 2015 r. wydało zalecenia wykonania Rozporządzenia Ministra Finansów *w sprawie zakresu danych identyfikujących prywatne przenośne urządzenia służące do komunikacji elektronicznej*

W Świętokrzyskim Urzędzie Celno-Skarbowym w Kielcach w okresie funkcjonowania Krajowej Administracji Skarbowej nie wprowadzano regulacji wewnętrznych w powyższym obszarze. Na mocy Zarządzenia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Kielcach z dnia 10 marca 2017 r. Nr 020-2-22/2017 dotychczasowe akty prawa wewnętrznego wydane przez Dyrektora Izby Celnej w Kielcach, Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Kielcach oraz Naczelnika Urzędu Celnego w Kielcach pozostają w mocy do dnia wejścia w życie nowych aktów prawa wewnętrznego, regulujących obszary działalności Świętokrzyskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Kielcach.

W związku z powyższym na dzień rozpoczęcia kontroli, zasady używania podczas służby urzędów do komunikacji elektronicznej regulowało Polecenie Nr 2 z dnia 01.04.2015 r. Dyrektora Izby Celnej w Kielcach *w sprawie zasad używania urzędów służących do komunikacji elektronicznej przez funkcjonariuszy Wydziału Zwalczenia Przystępczości Izby Celnej w Kielcach*.

Pismem Ministerstwa Finansów znak: CP14.041.2.2015.ZDJ z dnia 10.06.2015 r. przekazano do realizacji harmonogram wdrożenia *Rejestru zgłaszanych prywatnych urzędów służących do komunikacji elektronicznej* w ramach Systemu Przetwarzania Danych – Elektroniczna Książka Służby zwany dalej SPD-EKS. Termin wprowadzenia ww. Rejestru pismem Ministerstwa Finansów znak jw. z dnia 26.06.2015 r. wyznaczono na dzień 15.07.2015 r.

Pismem Ministerstwa Finansów znak: CP11.100.3.2015 z dnia 4.08.2015 r. ze stosowania w formie elektronicznej Rejestru w ramach SPD-EKS wyłączeni zostali funkcjonariusze realizujący czynności, o których mowa w art. 75b ustawy o Służbie Celnej. Zastosowano wobec nich odrębną procedurę – wprowadzając Karty Identyfikacyjne oraz nowy wzór Ewidencji prywatnych urzędów służących do komunikacji elektronicznej.

Należy nadmienić, że w okresie od 4.01.2016 r. do 26.01.2016 r. w Izbie Celnej w Kielcach została przeprowadzona kontrola wewnętrzna w zakresie ewidencjonowania urzędów służących do komunikacji elektronicznej. W wyniku której zalecono dokonanie analizy wewnętrznych uregulowań dotyczących kontrolowanego obszaru oraz doprowadzenie do ich uaktualnienia. Powyższe zalecenie nie zostało zrealizowane.

Należy zauważyć, że Polecenie Nr 2 z dnia 01.04.2015 r. Dyrektora Izby Celnej w Kielcach *w sprawie zasad używania urzędów służących do komunikacji elektronicznej przez funkcjonariuszy Wydziału Zwalczenia Przystępczości Izby Celnej w Kielcach* nie uwzględnia wprowadzenia elektronicznego Rejestru w ramach SPD-EKS oraz zmian organizacyjnych jakie miały miejsce w momencie utworzenia Krajowej Administracji Skarbowej.

W związku z zapisem artykułu 203 ust.1 o Krajowej Administracji Skarbowej kontrolą objęto trzy komórki organizacyjne Świętokrzyskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Kielcach:

- Dział Realizacji i Służby Dyżurnej.
- Referat Techniki i Obserwacji.
- Referat Operacyjno-Rozpoznawczy.

(Dowód: akta kontroli str. 8-56)

2. Dział Realizacji i Służby Dyżurnej.

2.1. Czynności podejmowane w związku z ewidencjonowaniem urządzeń służących do komunikacji elektronicznej przez funkcjonariuszy Dział Realizacji i Służby Dyżurnej (CZR) Świętokrzyskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Kielcach.

W trakcie prowadzenia czynności kontrolnych wystąpiono do głównego specjalisty Drugiego Działu Wsparcia Informatycznego o zakres uprawnień dostępu do Rejestru zgłaszanych prywatnych urządzeń do komunikacji elektronicznej, nadanych funkcjonariuszom CZR. Z uzyskanych informacji, wynika, że obecnie takie uprawnienia posiadają wszyscy funkcjonariusze. Natomiast Dyżurni i Koordynatorzy posiadają uprawnienia do przypisywania czasu pełnienia służby ze zgłoszonym urządzeniem.

Stwierdzono również, iż uprawnienia do systemu SPD-EKS posiada jeden z funkcjonariuszy, który został przeniesiony z Działu Realizacji i Służby Dyżurnej do Referatu Techniki i Obserwacji.

Z SPD-EKS prowadzonego przez Dział Realizacji i Służby Dyżurnej zwany dalej CZR kontrolujący wygenerowali Raport – (Książka Służby) Urządzenia funkcjonariuszy. W kontrolowanym okresie funkcjonariusze dokonali 349 zgłoszeń prywatnych urządzeń służących do komunikacji elektronicznej.

(Dowód: akta kontroli str. 154-166)

Analizie poddano wszystkie 349 zarejestrowane zgłoszenia.

Dokonano następujących ustaleń:

- w 49 zgłoszeniach brak jest wpisu w kolumnach „Służba od...i Służba do...”,

- w 36 zgłoszeniach między godz. dokonania przypisu a godziną „Służba od...” występuje przerwa czasowa dłuższa niż 30 minut, co jest niezgodne z pkt 7.2 oraz 7.3 „Procedury stosowania rejestru zgłaszanych prywatnych urządzeń służących do komunikacji elektronicznej”.

(Dowód: akta kontroli str. 92-176)

Kierownik Działu Realizacji i Służby Dyżurnej w piśmie z dnia 25 września 2019 r. wyjaśnił:

„...Brak przypisanego czasu służby w 49 przypadkach (zał. tabela nr 1), wynika z dwóch sposobów rejestracji urządzenia przez dyżurnego funkcjonariusza oraz funkcjonalności systemu:

a) jeżeli funkcjonariusz pełniący służbę w okresie np. dwunastu godzin jest przewidziany do wykonywania kontroli (SENT lub innych) jest w systemie przypisany do zakładki „grupa kontrolna”, tam określony zostaje zakres czasu służby. Następnie do rejestracji zgłoszonych prywatnych urządzeń służących do komunikacji elektronicznej wykorzystywana jest opcja systemu "przypisanie czasu służby z EKS przez kierownika zmiany". Czas ten przypisany jest jako „służba od... do” w rejestrze ww. urządzeń,

b) jeżeli podczas określonej służby funkcjonariusz nie jest przewidziany do prowadzenia kontroli nie jest on dopisywany do grupy kontrolnej, zgłoszone urządzenie wprowadza się do rejestru urządzeń z wykorzystaniem opcji „przypisanie czasu służby przez upoważnionego funkcjonariusza”. W takim przypadku funkcjonariusz traktowany jest przez system jako „poza zmianą” i nie zostaje przypisany przez system czas „służba od . . . służba do”. Dotyczy to również funkcjonariuszy pełniących służbę w innych godzinach niż zmiany od godziny 07:00 do 19:00 i od 19:00 do 07:00, np. 06:00 do 14:00, 21:00 do 09:00.

W 33 przypadkach na 36 przypadków wskazanych w załączniku nr 2 różnica w czasie rejestracji urządzenia od czasu rozpoczęcia służby wyniosła powyżej 30 min. wynikała z indywidualnych godzin rozpoczęcia służby przez funkcjonariuszy odnotowanych w książce służby przez dyżurnego funkcjonariusza oraz w liście obecności. W trzech przypadkach spóźnienie w rejestracji urządzenia wyniosło: 56, 55 i 36 minut. Mogło to wynikać z realizacji innych czynności realizowanych przez dyżurnego krótkim okresie czasu jak utworzenie zlecenia kontroli w systemie ZISAR II (zadanie priorytetowe; w związku z ciągłą modyfikacją systemu często występował brak możliwości utworzenia zlecenia niezbędnego do skierowania grupy kontrolnej do wykonywania zadań). Nie bez znaczenia, który mógł mieć wpływ na opóźnienie rejestracji

telefonów jest fakt modyfikacji samej Elektronicznej Książki Służby (zmiana nazewnictwa komórek i związana z tym konieczność przenoszenia funkcjonariuszy z „kontenerów” systemu, co powodowało np. brak w nowym „kontenerze” funkcjonariuszy stawiających się do danej służby i tym samym niemożność dopisania ich do grupy kontrolnej oraz dopisanie urządzeń w rejestrze)....”

(Dowód: akta kontroli str. 89-90)

Zgodnie z pkt. 5 Polecenia nr 2 Dyrektora Izby Celnej w Kielcach z dnia 01.04.2015 r. *„W sytuacjach, w których funkcjonariusz celny stawia się do służby i posiada prywatne przenośne urządzenie do komunikacji elektronicznej, którego nie zamierza zgłosić, bezpośredni przełożony umożliwia przechowanie urządzenia zapewniając bezpieczeństwo danych zawartych w urządzeniu. Urządzenie powinno posiadać zabezpieczenie przed uruchomieniem odpowiednim kodem PIN, a przed zdeponowaniem urządzenie powinno zostać wyłączone. W trakcie służby urządzenie powinno być niedostępne dla funkcjonariusza celnego, które zdeponował oraz dla osób trzecich. Ewidencja przyjęcia urządzenia do depozytu winna być prowadzona wg wzoru określonego w załączniku nr 2”* natomiast pkt. 7 ww. Polecenia nakłada obowiązek wyznaczenia osób odpowiedzialnych za prowadzenie ewidencji oraz miejsca, w którym urządzenia będą deponowane.

Z wyjaśnień przekazanych przez Naczelnika Świętokrzyskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Kielcach wynika, że w Dziale Realizacji i Służby Dyżurnej nie wyznaczono miejsca, w którym urządzenia służące do komunikacji będą deponowane. Nie założono *„Ewidencji przyjęcia urządzenia do depozytu”* oraz nie wyznaczono funkcjonariusza koordynatora do jej papierowego prowadzenia. W uzasadnieniu stwierdzono, że ewidencje prowadzone na podstawie Polecenia nr 2 Dyrektora Izby Celnej w Kielcach z dnia 01.04.2015 r. dotyczyły okresu przed wprowadzeniem elektronicznego rejestru urządzeń.

Nie można zgodzić się z powyższym uzasadnieniem ponieważ elektroniczna ewidencja zastąpiła prowadzenie ewidencji zgłoszonych przez funkcjonariuszy urządzeń służących do komunikacji elektronicznej (załącznik nr 1 Polecenia). Wprowadzenie elektronicznej ewidencji nie zwalnia natomiast z obowiązku zapewnienia funkcjonariuszowi możliwości nie zgłoszenia urządzenia służącego do komunikacji elektronicznej pod warunkiem pozostawienia go w depozycie (załącznik nr 2 Polecenia).

(Dowód: akta kontroli str. 89)

W trakcie kontroli wygenerowano listę zgłoszeń urządzeń z przypisanym czasem służby w oparciu, o którą dokonano losowej weryfikacji danych zawartych w zgłoszeniach w systemie SPD-EKS poprzez porównanie ich z faktycznymi danymi identyfikującymi zgłoszone prywatne przenośne urządzenia. Do weryfikacji wytypowano urządzenia czterech funkcjonariuszy.

Stwierdzono następujące uchybienia:

- w dwóch przypadkach funkcjonariusze posiadający urządzenia z funkcją Dual SIM nie zgłosili drugiego indywidualnego międzynarodowego numeru identyfikującego telekomunikacyjne urządzenie (IMEI),
- w jednym przypadku w rubryce „numer seryjny” został błędnie wprowadzony (analiza wykazała, iż błędnie podano model telefonu zamiast numeru seryjnego),
- w jednym przypadku funkcjonariusz zgłosił urządzenie (smartfon) będący własnością Izby Administracji Skarbowej w Kielcach,
- na liście zgłoszeń urządzeń z przypisanym czasem w jednym przypadku figurował funkcjonariusz z przypisanym urządzeniem mimo, iż w danym dniu nie posiadał go na służbie. W związku z powyższym przekazano notatkę sporządzoną przez funkcjonariusza, w której wyjaśnia: *„W dniu 2019-09-23 rozpoczynając służbę o godz. 7.00 nie przekazałem dyżurnemu informacji o braku telefonu komórkowego. Funkcjonariusz zastępujący w tym dniu dyżurnego przyjął, iż osoba rozpoczynająca służbę, która ma zgłoszony w systemie telefon komórkowy posiada go ze sobą”*.

(Dowód: akta kontroli str. 91, 153)

W związku z różnymi metodami wprowadzania urządzeń z funkcją Dual SIM tj. brak wprowadzenia drugiego numeru IMEI lub przypisanie do różnych numerów (IMEI) tego samego numeru abonenckiego kierownik CZR wyjaśnił:

„W przypadku urządzeń przystosowanych do obsługi kilku kart (posiadających kilka n-rów IMEI/ESN/MEID), zgłoszenia w rejestrze dokonywane są odrębnie w stosunku do każdego z numerów identyfikujących po wcześniejszym ich indywidualnym zgłoszeniu w rejestrze poprzez funkcjonariusza posiadającego takie urządzenie. Następnie funkcjonariusz składa potwierdzenie przed rozpoczęciem służby Dyżurnemu jakie posiada urządzenie (z którym numerem), w celu przypisania w rejestrze”.

(Dowód: akta kontroli str. 89-91)

2.2. Czynności podejmowane w ramach nadzoru w związku z ewidencjonowaniem urządzeń służących do komunikacji elektronicznej przez funkcjonariuszy Działu Realizacji i Służby Dyżurnej (CZR).

Zgodnie z rozdziałem IV zaleceń w zakresie wykonywania rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zakresu danych identyfikujących prywatne przenośne urządzenie służące do komunikacji elektronicznej (marzec 2015) zapewnienie rzetelności składanych zgłoszeń wymaga wrywkowej, wybiórczej weryfikacji zawartych w nich danych. Weryfikacja zgłoszenia może odbywać się zarówno na etapie przyjmowania zgłoszenia przez bezpośredniego przełożonego, który odczytuje dane identyfikujące urządzenie i porównuje je z danymi zawartymi w zgłoszeniu, jak również powinna być jednym z obszarów objętych kontrolami funkcjonalnymi.

Na podstawie wygenerowanych z Systemu Elektronicznej Ewidencji Kontroli Funkcjonalnej (EEKF) list kontrolnych ustalono, iż w okresie od 1 lipca 2018 r. do 30 czerwca 2019 r. Kierownik Działu Realizacji i Służby Dyżurnej w Świętokrzyskim Urzędzie Celno-Scarbowym w Kielcach nie przeprowadzał kontroli w zakresie używania, zgłaszania i ewidencjonowania urządzeń służących do komunikacji elektronicznej. Kontrole tego obszaru nie zostały zaplanowane na II półrocze 2019 r.

(Dowód: akta kontroli str. 54-56, 177-178)

W trakcie kontroli ustalano, że w Dziale Realizacji i Służby Dyżurnej realizowano szkolenia wewnętrzne dot. rejestru zgłaszanych prywatnych urządzeń służących do komunikacji elektronicznej. Kierownik CZR wyjaśnił, iż *„każdy funkcjonariusz CZR po otrzymaniu dostępu do SPD-EKS (System Przetwarzania Danych - Elektroniczna Książka Służby) zobowiązany był indywidualnie do zapoznania się z procedurą stosowania rejestru prywatnych urządzeń elektronicznych i postępowania zgodnego z zapisami procedury w zakresie rejestracji prywatnych urządzeń do komunikacji”*.

Dodatkowo funkcjonariusze odbyli szkolenia w ramach których omawiane były kwestie dot. rejestru zgłaszanych prywatnych urządzeń (listy obecności ze szkoleń z dnia 16 października 2015 r., z dnia 16 listopada 2015 r., z dnia 30 listopada 2015 r. oraz z dnia 7 listopada 2018 r.).

Po przanalizowaniu ww. list obecności stwierdzono, iż w przypadku 5 funkcjonariuszy brak jest potwierdzenia faktu odbycia szkolenia oraz zapoznania się z procedurą z przedmiotowego zakresu. W związku z powyższym kierownik CZR złożył następujące wyjaśnienia: *„Wszyscy funkcjonariusze komórki są przeszkoleni z zakresu użytkowania rejestru*

prywatnych urzędzeń służących komunikacji elektronicznej zarówno w trakcie szkolenia w 2018 r. z zakresu SPD-EKS, jak też indywidualnie poprzez instruktaż prowadzony przez funkcjonariusza sprawującego nadzór merytoryczny w komórce nad SPD-EKS...”, dodatkowo dwóch spośród ww. funkcjonariuszy „..., którzy wykonując zadania Dyżurnego Koordynatora szczególnie znają zasady dot. nie tylko rejestru urzędzeń elektronicznych ale także pozostałych funkcji SPD-EKS (posiadają znacznie szerszy dostęp do informacji systemowych EKS w formie elektronicznej). Instruktaż, o którym mowa powyżej jest czynnością jednorazową, kilkuminutową nie wymagającą formy potwierdzenia znajomości zagadnienia w formie pisemnej, ponieważ każdy z f-szy komórki ma dostęp do elektronicznej instrukcji regulującej tą tematykę, znajdującej się w zasobach EKS.

Poza tym, każdy z f-szy winien znać przepisy prawa w tym zapis art. 203 ustawy o KAS i rozporządzenia Ministra Finansów regulującego tą tematykę jako podstawowe akty prawne i postępować zgodnie z ich treścią”.

3. Referat Techniki i Obserwacji.

3.1. Czynności podejmowane w związku z ewidencjonowaniem urzędzeń służących do komunikacji elektronicznej przez funkcjonariuszy Referatu Techniki i Obserwacji (CZT) Świętokrzyskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Kielcach.

Według wyjaśnień kierownika komórki CZT - w Referacie Techniki i Obserwacji (CZT) Świętokrzyskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Kielcach nie jest prowadzona wyodrębniona ewidencja, zgłoszonych przez funkcjonariuszy referatu CZT urzędzeń służących do komunikacji elektronicznej.

Każdy z funkcjonariuszy komórki CZT złożył pisemne oświadczenie o posiadanym podczas służby prywatnym przenośnym urządzeniu do komunikacji elektronicznej, podając w nim jego rodzaj, markę, model, numer telefonu i numer IMEI. Oświadczenia zostały przyjęte przez bezpośredniego przełożonego tych funkcjonariuszy – Kierownika Referatu CZT oraz zarejestrowane w prowadzonym dzienniku korespondencji komórki CZT. Następnie oświadczenia zostały wpięte do prowadzonej przez kierownika CZTteczki Obsługi Zatrudnienia i Służby nr RTD UCS/Z- 21/2018, przechowywanej w szafie metalowej klasy C w II strefie ochronnej.

Z wyjaśnień kierownika komórki wynika, że z uwagi na ciągły charakter prowadzonych czynności przez funkcjonariuszy CZT powyższe zgłoszenie prywatnych telefonów miało miejsce jednorazowo.

W Referacie Techniki i Obserwacji (CZT) nie jest prowadzona ewidencja przyjętych do depozytu urządzeń służących do komunikacji elektronicznej, gdyż nie są one oddawane do depozytu, a tym samym nie zostało wyznaczone miejsce, w którym takie urządzenia będą deponowane.

W okresie od 9 października 2017 r. do 23 września 2019 r. złożono 9 oświadczeń o posiadaniu podczas służby prywatnym przenośnym urządzeniu do komunikacji elektronicznej w komórce CZT.

Po przeprowadzeniu weryfikacji wszystkich oświadczeń stwierdzono, że:

1. Na wszystkich oświadczeniach zostały podane wymagane dane identyfikujące urządzenie.
2. Na dwóch oświadczeniach sporządzonych po 1 marca 2018 r. wskazano niewłaściwą podstawę prawną, gdyż obowiązywało wtedy rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie zakresu danych identyfikujących prywatne przenośne urządzenie służące do komunikacji elektronicznej z dnia 23 lutego 2018 r.
3. W jednym przypadku wpisano niewłaściwą datę złożenia oświadczenia. Na oświadczeniu znajduje się data 29 września 2019 r., a według wyjaśnień kierownika komórki CZT oświadczenie zostało złożone 23 września 2019 r.

(Dowód: akta kontroli str. 210-221)

W dniu 4 września 2019 r. dokonano weryfikacji danych zawartych w złożonych oświadczeniach poprzez porównanie ich z faktycznymi danymi identyfikującymi urządzenia używane przez funkcjonariuszy którzy znajdowali się na służbie w budynku Świętokrzyskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Kielcach na ul. Wesołej 56. Poproszono trzech funkcjonariuszy o okazanie prywatnych urządzeń do komunikacji elektronicznej. Dwóch z nich nie miało przy sobie prywatnych telefonów, a w przypadku jednego funkcjonariusza dane identyfikacyjne urządzenia były zgodne z danymi podanymi na oświadczeniu.

3.2. Czynności podejmowane w ramach nadzoru w związku z ewidencjonowaniem urządzeń służących do komunikacji elektronicznej przez funkcjonariuszy Referatu Techniki i Obserwacji (CZT) Świętokrzyskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Kielcach.

W Referacie Techniki i Obserwacji (CZT) nie były prowadzone kontrole funkcjonalne w powyższym zakresie.

4. Referat Operacyjno-Rozpoznawczy.

4.1. Czynności podejmowane w związku z ewidencjonowaniem urządzeń służących do komunikacji elektronicznej przez funkcjonariuszy Referatu Operacyjno-Rozpoznawczego (CZO) w Świętokrzyskim Urzędzie Celno-Skarbowym w Kielcach.

W Referacie Operacyjno-Rozpoznawczym nie jest prowadzona Ewidencja zgłaszanych przez funkcjonariuszy celno-skarbowych prywatnych urządzeń służących do komunikacji elektronicznej. Na tę okoliczność Kierownik ww. Referatu złożył następujące wyjaśnienia: *„tut. Komórka nie posiada ewidencji zgłaszanych prywatnych urządzeń służących do komunikacji elektronicznej. Jednakże zgodnie z dyspozycją art. 203 KAS dot. „ograniczenia w zakresie korzystania przez funkcjonariuszy z prywatnych urządzeń komunikacji elektronicznej” oraz Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 23 lutego 2018 roku w sprawie zakresu danych identyfikujących prywatne przenośne urządzenie służące do komunikacji elektronicznej Dz. U. z dnia 27 lutego 2018 r. poz. 437 informuję, że w tut. Referacie CZO aby zapewnić bezpieczeństwo i zadość ww. przepisom prawa stosowane są oświadczenia, którego wzór stanowi załącznik nr I do niniejszego pisma. Jednocześnie wzór ten został umieszczony w formie elektronicznej na wydzielonym udziale dysku sieciowego, dostępnego dla funkcjonariuszy CZO i informatyków”.*

(Dowód: akta kontroli str. 182)

Kierownik Referatu Operacyjno-Rozpoznawczego udzielił także następujących wyjaśnień: *„Funkcjonariusz składając oświadczenie okazuje na prośbę kierownika nr IMEI aparatu telefonicznego, nr abonencki i dane dotyczące modelu telefonu (znajdujący się*

właściwościach urządzenia i naklejce znamionowej). Jednocześnie informuję, że pomimo powyższego wykonywane są w różnych okresach połączenia na numery prywatne podległych mi funkcjonariuszy - odbywa się to w trakcie pełnienia służby”.

(Dowód: akta kontroli str. 182)

W Świętokrzyskim Urzędzie Celno-Skarbowym w Kielcach w Referacie Operacyjno-Rozpoznawczym w okresie od 2 października 2017 r. do 28 sierpnia 2019 r. wszyscy funkcjonariusze (10 osób) złożyli łącznie 20 oświadczeń o posiadaniu podczas służby prywatnych przenośnych urządzeń do komunikacji elektronicznej. W 6 oświadczeniach stwierdzono nieaktualną podstawę prawną Rozporządzenia Ministra Finansów (w 5 przypadkach zastąpione zostały kolejnym oświadczeniem z prawidłową podstawą prawną). W 2 oświadczeniach złożonych przez jednego z funkcjonariuszy w rubryce rodzaj urządzenia wpisano Android. Natomiast w jednym przypadku nie wpisano modelu telefonu. Na pozostałych oświadczeniach zostały podane wymagane dane identyfikujące urządzenie (rodzaj urządzenia, marka, model, nr abonencki, nr IMEI). W jednym oświadczeniu podano błędną datę złożenia oświadczenia – 28 września 2019 r. (Kierownik Referatu potwierdził jego otrzymanie 28 sierpnia 2019 r.).

Kierownik ww. Referatu udzielił dalszych wyjaśnień odnośnie oświadczeń funkcjonariuszy: „Do chwili opracowania i ujednolicenia nowego wzoru stosowano od 2017 roku różne oświadczenia, które również zawierały wymagane przepisami prawa dane, lecz powoływały się jeszcze na wcześniejsze przepisy prawne. Zgodnie z tymi oświadczeniami funkcjonariusz informuje przełożonego, że używa w tzw. sposób ciągły wskazane urządzenie. Jednocześnie oświadczenie to wymusza na funkcjonariuszu meldowanie - zgłaszanie wszelkich zmian w pierwszym dniu po zaistnieniu tychże zmian. Zmiany te zgłaszane są bezpośrednio przełożonemu - kierownikowi a w czasie jego nieobecności jego zastępcy, w przypadku kierownika zmiany zgłaszane są Naczelnikowi ŚUC-S.”

(Dowód: akta kontroli str. 182)

W 2017 r. funkcjonariusze złożyli 5 oświadczeń, a w 2018 r. 4 oświadczenia. Te same telefony w oświadczeniach: w 2017 r. i 2019 r. wykazało 2 funkcjonariuszy, a w oświadczeniach z 2018 r. i 2019 r. 3 funkcjonariuszy, natomiast 1 funkcjonariusz złożył pierwsze oświadczenie w 2019 r. Analiza oświadczeń z 2019 r. wykazała, iż 9 funkcjonariuszy złożyło je w terminie od 20 do 28 sierpnia 2019 r. co poprzedzone było e-mailami kierownika z dnia 14 i 20 sierpnia 2019 r. przypominającymi o obowiązku wynikającym z art. 203 Ustawy z dnia 16 listopada 2016 r.

o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2019 r., poz. 768 j.t.). Oświadczenia składano w okresie 9 dni. Warto natomiast zauważyć, iż 4 z 10 funkcjonariuszy zmieniło model telefonu prywatnego na inny w oświadczeniach z 20, 21, 26 i 28 sierpnia 2019 r. tj, w okresie 2 tygodni po wysłaniu przez kierownika e-maila przypominającego o obowiązku wynikającym z art. 203 ustawy KAS.

(Dowód: akta kontroli str. 185 - 207)

Wyżej opisanej sytuacji nie można uznać za przypadkowy zbieg okoliczności. Uznać ją można jednak, za brak niezwłocznego zgłaszania przez funkcjonariuszy zaistniałych zmian, a w konsekwencji za nie przestrzeganie obowiązku wynikającego z art. 203 ust. 1 ww. ustawy, który wskazuje, iż *„Funkcjonariusz w czasie pełnienia służby nie może posiadać ani korzystać z prywatnych przenośnych urządzeń służących do komunikacji elektronicznej, (...) z wyjątkiem urządzeń, których posiadanie funkcjonariusz zgłosił przed każdym rozpoczęciem służby zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu służby, podając równocześnie dane identyfikujące to urządzenie”*.

Podczas kontroli ustalono, że nie jest prowadzona Ewidencja przyjętych do depozytu urządzeń służących do komunikacji elektronicznej. Kierownik Referatu Operacyjno-Rozpoznawczego udzielił informacji, iż *„w strefie znajduje się szafka depozytowa z dziesięcioma schowkami”* i wyjaśnił, że *„nie prowadzono ewidencji przyjętych do depozytu urządzeń służących do komunikacji elektronicznej ponieważ schowki te posiadają odrębne klucze, co sprawia, że funkcjonariusz pozostawiając ewentualnie w depozycie swój prywatny telefon posiada kluczyk do danego schowka”*.

(Dowód: akta kontroli str. 182)

W dniu 4 września 2019 r. dokonano weryfikacji danych zawartych w złożonych oświadczeniach poprzez porównanie ich z faktycznymi danymi identyfikującymi urządzenia używane przez funkcjonariuszy obecnie znajdującymi się na służbie. Kontrolującym funkcjonariusze CZO przedstawili 8 urządzeń. Stwierdzono, iż funkcjonariusze korzystają z urządzeń, które zostały zgłoszone w oświadczeniach. W dwóch przypadkach zauważono pomyłki polegające na: zamianie cyfr w numerze IMEI oraz braku w numerze w IMEI jednej cyfry. Pozostałe dane były prawidłowe.

4.2. Czynności podejmowane w ramach nadzoru w związku z ewidencjonowaniem urządzeń służących do komunikacji elektronicznej przez funkcjonariuszy Referatu Operacyjno-Rozpoznawczego w Świętokrzyskim Urzędzie Celno-Skarbowym w Kielcach (CZO).

W Referacie Operacyjno-Rozpoznawczym nie były prowadzone kontrole funkcjonalne w powyższym zakresie.

OCENA SKONTROLOWANEJ DZIAŁALNOŚCI

W zakresie rozwiązań organizacyjnych dotyczących realizowania zagadnień związanych z ewidencjonowaniem urządzeń służących do komunikacji elektronicznej należy stwierdzić że w Świętokrzyskim Urzędzie Celno-Skarbowym w Kielcach na dzień rozpoczęcia kontroli obowiązywało Polecenie Nr 2 z dnia 01.04.2015 r. Dyrektora Izby Celnej w Kielcach, nie uwzględniające wprowadzenia elektronicznej ewidencji urządzeń służących do komunikacji.

W Dziale Realizacji i Służby Dyżurnej oraz Referacie Techniki i Obserwacji nie wyznaczono miejsca, do deponowania urządzeń służących do komunikacji elektronicznej. Nie założono „Ewidencji przyjęcia urządzenia do depozytu” oraz nie wyznaczono funkcjonariusza do jej prowadzenia. Powyższa sytuacja narusza zasady używania urządzeń służących do komunikacji elektronicznej określone w Poleceniu Nr 2.

W Referacie Operacyjno-Rozpoznawczym takie miejsce zostało wyznaczone jednakże nie założono „Ewidencji przyjęcia urządzenia do depozytu” oraz nie wyznaczono funkcjonariusza do jej prowadzenia.

Przyjęta w Referacie Techniki i Obserwacji i Referacie Operacyjno-Rozpoznawczym forma realizacji obowiązku ograniczenia w zakresie korzystania przez funkcjonariuszy z prywatnych urządzeń do komunikacji elektronicznej, polegająca na składaniu oświadczeń nie pozwala na pełną realizację zapisów art. 203 ust 1 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej. Zgodnie bowiem z powyższym zapisem funkcjonariusz ma obowiązek dokonać zgłoszenia urządzenia **przed każdym rozpoczęciem służby** zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu służby, podając równocześnie dane identyfikujące to urządzenie.

W zakresie czynności podejmowanych w związku z ewidencjonowaniem urządzeń służących do komunikacji elektronicznej przez funkcjonariuszy Działu Realizacji i Służby Dyżurnej stwierdzono przypadki: nie zgłaszania w przypadku urządzeń z funkcją Dual SIM

drugiego indywidualnego międzynarodowego numeru identyfikującego telekomunikacyjne urządzenie (IMEI), zgłoszenia urządzeń nie będących w danym dniu w posiadaniu funkcjonariusza, błędnego wpisania danych.

Wygenerowany z SPD - EKS (Książka Służby) raport - *Urządzenia funkcjonariuszy* wykazał występowanie zgłoszeń, w których nie są wypełnione kolumny dot. urządzeń do komunikacji elektronicznej *Służba od i Służba do* oraz zgłoszeń, w których między godziną dokonania przypisu, a godziną *Służba od* występuje przerwa czasowa dłuższa niż 30 minut. Stwierdzone rozbieżności pomiędzy rzeczywistym czasem służby a zapisami w raporcie wygenerowanym z SPD-EKS wynikają z funkcjonalności systemu oraz przyjętego w kontrolowanej komórce rozwiązania organizacyjnego. Jednakże wyżej opisane niezgodności ze stanem faktycznym nie zostały udokumentowane poprzez sporządzenie podpisanej notatki służbowej zgodnie z wytycznymi zawartymi w Procedurze stosowania rejestru zgłaszanych prywatnych urządzeń służących do komunikacji elektronicznej.

Analiza oświadczeń składanych przez funkcjonariuszy Referatu Techniki i Obserwacji i Referatu Operacyjno-Rozpoznawczego wykazała, poza błędami pisarskimi, przypadki wpisywania błędnych podstaw prawnych. Dodatkowo stwierdzono, że w Referacie Operacyjno-Rozpoznawczym funkcjonariusze nie aktualizują niezwłocznie oświadczeń w razie zmiany urządzenia.

W zakresie czynności podejmowanych w ramach nadzoru w związku z ewidencjonowaniem urządzeń służących do komunikacji elektronicznej przez funkcjonariuszy w kontrolowanych komórkach nie były prowadzone kontrole funkcjonalne.

Działalność jednostki w kontrolowanym zakresie należy ocenić pozytywnie z nieprawidłowościami.

ZALECENIA

1. Dokonać analizy wewnętrznych uregulowań dotyczących kontrolowanego obszaru oraz doprowadzić do ich uaktualnienia.
2. Rzetelnie prowadzić elektroniczną Ewidencję prywatnych urządzeń służących do komunikacji elektronicznej w szczególności w przypadku urządzeń z funkcją Dual SIM wpisywać dwa nr IMEI, do ewidencji zgłaszać tylko urządzenia prywatne, wpisywać poprawne dane urządzeń elektronicznych. Natomiast rozbieżności pomiędzy

rzeczywistym czasem przebiegu służby i posiadaniem prywatnych urządzeń a zapisami w raporcie wygenerowanym z SPD-EKS, dokumentować zgodnie z wytycznymi zawartymi w Procedurze stosowania rejestru zgłaszanych prywatnych urządzeń służących do komunikacji elektronicznej.

3. W komórkach wyłączonych ze stosowania elektronicznej ewidencji prywatnych urządzeń służących do komunikacji elektronicznej (SPD-EKS) rozpocząć prowadzenie ewidencji pozwalający na dokonywanie zgłoszeń urządzeń przed każdym rozpoczęciem służby. Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Finansów z marca 2015 r. (dot. wykonania Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zakresu danych identyfikujących prywatne przenośne urządzenia służące do komunikacji elektronicznej), ewidencje zgłaszanych urządzeń należy przekazywać do komórki kontroli wewnętrznej.
4. Weryfikować prawidłowość ewidencjonowania urządzeń służących do komunikacji elektronicznej na etapie przyjmowania zgłoszenia przez bezpośredniego przełożonego porównując dane identyfikacyjne urządzenia z danymi zawartymi w zgłoszeniu.

POUCZENIE

Naczelnik Świętokrzyskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Kielcach, na podstawie art. 52 ust. 5 ustawy o kontroli w administracji rządowej, ma prawo przedstawić w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania niniejszego sprawozdania stanowisko do sprawozdania z kontroli.

DYREKTOR
Sławomir Podkówa